

Valmentajan erikoisammattitutkinto

Valmentajan erikoisammattitutkinto

Valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittaneella on ammattitaito toimia valmennustoiminnan johtajana ja kehittää valmennuksen laatujärjestelmää sekä kehittää omaa johtamistaan ja johtamisosaamistaan. Tutkinnon suorittaneella on ammattitaito toimia urheilijälähtöisesti valmennuksen asiantuntijana ja kehittää valmennustoimintaa valmennustietoa ja verkostoja hyödyntäen. Lisäksi tutkinnon suorittaneella on ammattitaito arvioida omaa osaamistaan valmennustoiminnan kehittäjänä.

Urheilutoiminnan kehittäminen -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito johtaa urheilutoiminnan kehittämistä. Hänellä on ammattitaito kehittää valmennusjärjestelmää ja kilpailutoimintaa sekä järjestelmällistä urheilutoiminnan seurantaa. Lisäksi tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito arvioida ja kehittää omaa osaamistaan urheilutoiminnan kehittäjänä.

Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito toimia lajin kansainvälisessä toiminnassa sekä kehittää valmennusosaamistaan hyödyntäen kansainvälistä valmennustietoa ja kansainvälisiä verkostoja. Lisäksi tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito toimia kansainvälisesti kilpailevan ja huippu-urheiluun tähtäävän urheilijan valmentajana sekä arvioida ja kehittää osaamistaan kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito kehittää valmennustoiminnan hallintoa. Hänellä on ammattitaito arvioida, johtaa ja kehittää vastuualueensa henkilöstöä, hoitaa ja kehittää vastuualueensa operatiivista talousohjausta sekä kehittää sponsoriyhteistyötä.

Valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittanut voi toimia valmennustehtävissä sekä valmennuksen johto- ja kehittämistehtävissä kolmannella sektorilla, julkisella sektorilla tai yksityisellä sektorilla. Kolmannella sektorilla tutkinnon suorittaneen tavallisimpia työympäristöjä ovat liikunta- ja urheiluseurat. Julkisella sektorilla valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittanut työskentelee urheilun lajiliitoissa, alueorganisaatioissa tai urheiluakatemoissa. Yksityisellä sektorilla valmentajan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee liikuntayrityksessä tai itsenäisenä liikuntayrittäjänä. Tutkinnon suorittanut tekee yhteistyötä erilaisten sidosryhmien ja oman työyhteisönsä kanssa.

Perusteen nimi	Valmentajan erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	3/011/2015
Koulutuskoodit	Valmentajan erikoisammattitutkinto (387202)
Voimaantulo	01.04.2015

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	2
2.1. Valmennustoiminnan johtaminen.	2
2.2. Urheilijakeskeinen valmentaminen.	6
2.3. Urheilutoiminnan kehittäminen.	9
2.4. Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä.	12
2.5. Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen.	15
3. Valmentajan erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.	17
4. Tutkintoa koskevat terveydentilavaatimukset.	18
5. Liite. Tutkinnon kuvaus.	20
5.1. Valmentajan erikoisammattitutkinto.	20
5.2. Tutkinnon muodostuminen.	20
5.3. Tutkinnon suorittaneen osaaminen.	20
5.4. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia.	20
5.5. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema.	21
5.6. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema.	21
5.7. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen).	21
5.8. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset.	21
5.9. Jatko-opintokelpoisuus.	21
5.10. Säädösperusta.	21
5.11. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla.	21
5.12. Pohjakoulutusvaatimukset.	21

1. Tutkinnon muodostuminen

Valmentajan erikoisammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta ja yhdestä valinnaisesta tutkinnon osasta.

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 2 KPL
Valmennustoiminnan johtaminen, P
Urheilijakeskeinen valmentaminen, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 KPL
<i>valitaan yksi tutkinnon osa</i>
Urheilutoiminnan kehittäminen
Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä
Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen

2. Tutkinnon osat

2.1. Valmennustoiminnan johtaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ja organisoida vastuualueensa valmennustoimintaa
- johtaa vastuualueensa valmennustoimintaa
- kehittää valmennuksen laatujärjestelmää
- arvioida ja kehittää omaa johtamistaan ja johtamisosaamistaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittaminen edellyttää, että tutkinnon suorittaja toimii esimiesasemassa, johtaa valmennustiimiä tai verkostoa tai vastaa kehittämistehtävästä. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa suunnitteleamalla organisaationsa strategiaan perustuen oman vastuualueensa toimintaa ja laatimalla valmennustoiminnan suunnitelman yhteistyössä valmennustoimintaa toteuttavien henkilöiden kanssa verkostoa hyödyntäen. Tutkinnon suorittaja organisoii ja johtaa vastuualueensa valmennustoimintaa sekä kehittää valmennuksen laatujärjestelmää. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään tutkintotilaisuuden aikana suullisesti ja mahdollisesti toiminnassa syntyneillä dokumenteilla.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE JA ORGANISOI VASTUUALUEENSA VALMENNUSTOIMINTAA.

Valmennustoiminnan suunnittelu	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii vastuualueelleen valmennustoiminnan suunnitelman yhteistyössä toimintaa toteuttavien henkilöiden kanssa• ottaa valmennustoiminnan suunnittelussa huomioon organisaation strategiset linjaukset ja vastuualueensa kannalta olennaisen toimintaympäristön• luo puitteet ja toimintamallit tavoitteiden mukaiselle valmennustoiminnalle• määrittää ja kohdentaa vastuualueen tuloksellisen toiminnan toteuttamiseksi tarvittavat resurssit• varmistaa olennaisten turvallisuusnäkökohtien huomioon ottamisen vastuualueensa valmennustoiminnassa• luo ja hyödyntää valmennustoiminnan kannalta oleellisia verkostoja• ottaa huomioon vapaaehtoistyön motiivit ja merkitykset• osoittaa hallitsevansa laaja-alaiset ja edistyneet valmennuksen tiedot ja periaatteet• arvioi suunnitelman toteutumista

Valmennustoiminnan organisointi	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • organisoii valmennustoimintaa • organisoii kilpailutoimintaa • osallistuu toimivaltansa mukaisesti osaamisen rekrytointiin • keskittyy tavoitteiden mukaisesti olennaisiin asioihin • jakaa tehtäviä, rooleja ja vastuita tarkoituksenmukaisesti • kohdentaa toiminnan resurssit tarkoituksenmukaisesti • laatii toiminnalle tehokkaat ja realistiset aikataulut • hoitaa vakuutuksiin ja vastuukysymyksiin liittyvät asiat • ottaa huomioon valmennustoimintaan liittyvät olosuhteet ja erityistilanteet • toimii vastuullisesti ennaltaehkäisemällä turvallisuusriskejä • rakentaa kehittymistä edistävää valmennuskulttuuria • arvioi organisoinnin toimivuutta ja tuloksellisuutta

Säädösten ja määräysten noudattaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työelämän normistoa, työsuhteen säädöksiä ja työehtosopimuksia • noudattaa turvallisuusmääräyksiä • noudattaa organisaation sisäisiä ja työsuhteen hyviä käytäntöjä • noudattaa ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävä kehityksen vaatimuksia suunnitellessaan ja johtaessaan vastuualueensa valmennustoimintaa • noudattaa antidoping-säädöksiä.

TUTKINNON SUORITTAJA JOHTAA VASTUUALUEENSA VALMENNUSTOIMINTAA.

Valmennustoimintaan liittyvien päätösten tekeminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• osallistuu toimivaltansa puitteissa organisaationsa strategian suunnittelutyöhön• johtaa vastuualueensa toimintaprosesseja sovittujen arvojen, tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti sekä vuorovaikutteisesti• osoittaa hallitsevansa laaja-alaiset tiedot ja käytännön taidot, joita tarvitaan vastuualueella tarvittavien ratkaisujen ja toteutusten tekemiseen• etsii luovia ratkaisuja vastuualueensa valmennustoimintaan• toimii erilaisissa verkostoissa joustavasti edistääkseen oman organisaationsa ja vastuualueensa menestymistä ottaen huomioon eri osapuolten edut ja toiminnan eettiset puitteet• hyödyntää monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa, asiantuntijoita sekä tehokkaaksi havaitsemiaan johtamisen menetelmiä vastuualueensa valmennustoiminnan johtamisessa• tekee päätöksiä perustellusti ja oikea-aikaisesti myös ennakoimattomissa tilanteissa ja toiminnan muutoksissa• toimii tilanneherkästi ja joustavasti ottaen huomioon organisaation monimuotoisuuden sekä ihmisten erilaisuuden• ottaa puheeksi vaikeitakin asioita ja ratkaisee ristiriitatilanteita eri osapuolten näkökulmat huomioon ottaen• antaa ja vastaanottaa palautetta rakentavasti• viestii kirjallisesti ja suullisesti vastuualueensa asioista ymmärrettävästi ja kohderyhmälle soveltuvasti sekä omassa organisaatiossa että organisaation ulkopuolella suomeksi tai ruotsiksi sekä pystyy toimimaan toisella kotimaisella kielellä esitettyjen viestien pohjalta• viestii itsenäisesti vaativissa organisaation johtamiseen liittyvissä tilanteissa suomeksi tai ruotsiksi sekä selviytyy johtamiseen liittyvissä viestintätilanteissa yhdellä vieraalla kielellä

Verkoston johtaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• luo kannustavan ja motivoivan ilmapiirin samalla sitouttaen verkoston toiminnan toteuttamiseen• hyödyntää johtamisessa organisaation erilaisten ihmisten vahvuuksia• kehittää vapaaehtoistoimijoiden ja valmennuksen ammattilaisten yhteistyötä• varmistaa, että henkilöillä on tehtävän kannalta oleellinen osaaminen ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin• pitää huolta henkilöiden työhyvinvoinnista ja jaksamisesta• toimii vastuullisesti ennaltaehkäisemällä työturvallisuus- ja tapaturmariskejä työyhteisössä• seuraa, arvioi ja kehittää verkoston toimintaa

Talouden johtaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tekee vastuualueelleen kuuluvat sopimukset • suunnittelee vastuualueensa talouden organisaation ohjeiden mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa asiantuntijoita • tekee vastuualueellaan analyysejä tuloslaskelmien, taseiden ja muiden taloudellisten laskelmien perusteella yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa • seuraa, ohjaa ja kehittää vastuualueensa valmennustoiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta • arvioi kriittisesti toimintasuunnitelman ja budjetin toteutumista yhteistyössä vastuualueensa henkilöiden kanssa

Mediaosaaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyökykyisesti median kanssa • ymmärtää roolinsa esiintyessään mediassa • hyödyntää erilaisia medioita tiedon hankinnassa ja viestinnässä.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ VALMENNUKSEN LAATUJÄRJESTELMÄÄ.

Valmennuslinjaus	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • määrittelee ja toteuttaa urheilijan polun valmennuslinjauksen omalla vastuualueellaan • sitouttaa tarvittavat toimijat valmennuslinjan mukaiseen toimintaan

Valmennus- ja kilpailujärjestelmän arviointi	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi monipuolisesti oman lajinsa kansallista tai kansainvälistä valmennus- ja kilpailujärjestelmää • tekee tarvittaessa esityksiä lajinsa kansallisen tai kansainvälisen kilpailujärjestelmän kehittämiseksi • arvioi oman vastuualueensa valmennusjärjestelmän taloudellisuutta ja tuloksellisuutta

Laatujärjestelmän kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee seuranta- ja arviointimenetelmiä valmennustoimintaan • ottaa monipuolisesti huomioon valmennuksen laatuun vaikuttavia tekijöitä • ottaa huomioon toiminnan ja toimintaympäristön turvallisuuden laatujärjestelmässä • sitouttaa vastuualueensa toimijat hyödyntämään laatujärjestelmää osana päivittäistä työtä.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OMAA JOHTAMISTAAN JA JOHTAMISOSAAMISTAAN.

Omassa johtamisroolissa toimiminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">tunnistaa oman perustehtävänsä johtamisroolissa sekä siihen liittyvät tavoitteet, vaatimukset ja odotuksethyödyntää johtamistyössä vahvuuksiaanrakentaa luottamusta omaan toimintaansa sekä vastuualueellaan että koko organisaatiossakantaa vastuun tekemistään päätöksistäon esimerkkinä työyhteisön toimintaperiaatteiden noudattamisessatunnistaa oman vaikutuksensa johdettaviin ja heidän toimintaansatoimii johtamisroolinsa edellyttämien eettisten periaatteiden mukaanluo edellytykset edelläkävijyyteen ja huippusuoritukseen pyrkimiseen

Itsensä johtaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">suuntaa oman ajankäyttönsä toiminnan tavoitteiden toteuttamisen ja johtamisen kannalta olennaisiin asioihintoimii omassa roolissaan aktiivisesti ja määrätietoisesti pyrkien asettamiinsa tavoitteisiin ja ottaen huomioon toiminnalla olevat resurssittoimii hallitusti ja johdonmukaisesti myös paineen alaisenaaikatauluttaa työnsä ja tekee työajan seurantaatoimii ja käyttäytyy oman asemansa edellyttämällä tavallatunnistaa voimavaransa ja persoonallisuutensa vaikutukset työ- ja toimintakykyynsähuolehtii aktiivisesti omasta fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta työ- ja toimintakyvystään

Oman johtamistoiminnan ja osaamisen kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">hyödyntää eri tahoilta saamaansa palautetta toiminnastaan ja johtamisestaan ja suhtautuu siihen rakentavastiarvioi realistisesti toimintaansa ja osaamistaan sekä johtajana että alansa asiantuntijanamäärittää johtamiselleen kehittämiskohteet ja -tavoitteet toiminnasta tekemänsä arvioinnin pohjalta sekä toteuttaa tarvittavia toimenpiteitäkehittää suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja jatkuvasti johtajuuttaan ja asiantuntijuuttaan.

2.2. Urheilijakeskeinen valmentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia valmennuksen asiantuntijana
- kehittää valmennustoimintaa valmennustietoa ja verkostoja hyödyntäen
- arvioida ja kehittää valmennusosaamistaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittaminen edellyttää, että tutkinnon suorittaja toimii valmennuksen asiantuntijana yksilö- tai joukkueetasolla sekä toimii työssä, jossa mahdollistaa urheilijan tavoitteellisen kehittymisen urheilijan polulla. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla valmennuksen asiantuntijana. Tutkinnon suorittaja kehittää urheilijalähtöistä valmennusta, joka tukee urheilijan kokonaisvaltaista kehittymistä valmennustietoa ja verkostoja hyödyntäen. Tutkinnon suorittaja laatii yhdessä urheilijan ja valmennustiimin kanssa urheilijan yksilöllisen valmennussuunnitelman sekä ohjaa, seuraa ja arvioi sen toteutumista yhteistyössä urheilijan ja valmennustiimin kanssa. Tutkinnon suorittaja laatii valmennustoiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja turvallisuuteen liittyvät dokumentit. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään tutkintotilaisuuden aikana suullisesti ja mahdollisesti toiminnassa syntyneillä dokumenteilla.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII VALMENNUKSEN ASIAANTUNTIJANA.

Urheilijalähtöinen toiminta	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa tavoitteiden mukaisen valmennussuunnitelman urheilijan tuntemiseen ja urheilulajiin perustuvan tiedon pohjalta• soveltaa valmennustietoutta urheilijan kehitysvaiheen, tavoitteiden ja toimintakyvyn mukaisesti• tukee urheilijan aktiivista roolia valmennusprosessissa

Valmennuksen asiantuntijan työn suunnittelu	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa huomioon lajin huipulle pääsyn edellytykset• soveltaa lajin viimeisintä tutkimus ja käytännön tietoa• ohjaa ja koordinoi asiantuntijana urheilijan valmennuksen suunnittelua ja toteutusta• ohjaa urheilijan valmennustiimin toiminnan suunnittelua• laatii toteutumiskelpoisen toiminnan suunnitelman aikatauluineen, resursseineen ja kustannusarvioineen• kokoaa toiminnan kannalta keskeiset yhteistyöverkostot ja määrittelee osapuolten tehtävät• auttaa muita valmentajia löytämään keskeiset kehittymiskohteensa ja tukee heidän oppimis- tai kehityspolkuaan• käyttää tarvittaessa asiantuntijoita toiminnan suunnittelussa• kerää ja valikoi valmennustietoa• arvioi valmennustiedon luotettavuutta ja sovellettavuutta• soveltaa ja hyödyntää valmennustietoa• reagoi urheilijan kohtaamiin ongelmatilanteisiin valmennussuunnitelmia päivittäen ja verkostoja hyödyntäen• ohjaa tuki- ja asiantuntijapalveluita urheilijan hyvinvoinnin edistämiseksi• ottaa valmennuksen suunnittelussa huomioon harjoittelusta ja olosuhteista aiheutuvat riskitekijät ja pyrkii ennaltaehkäisemään niitä

Valmennuksen asiantuntijan työ valmentajana	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii lajin vaatimusten mukaisesti • tuntee urheilijan tilanteen suhteessa tavoitteisiin • auttaa urheilijaa kehittymään päivittäis- tai maajoukkuevalmennuksen avulla • edistää urheilijan oppimaan oppimisen taitoja • luo mahdollisuuksia ammattimaiselle harjoittelulle • tuntee lajinsa kilpailun vaatimukset • tekee tarkoituksenmukaisen kilpailu- ja harjoitusanalyysin urheilijan ja valmennustiimin kanssa • siirtää analyysin tuloksen toimintaan • toimii lajiinsa liittyvien erityisolosuhteiden ja -vaatimusten edellyttämällä tavalla ja ottaa ne huomioon valmennuksen ja kilpailutilanteiden suunnittelussa • toimii vastuullisesti valmennustilanteiden turvallisuuden edellyttämällä tavalla • ohjaa urheilijaa vammojen ennaltaehkäisyyn, hoitoon ja kuntoutukseen • antaa ensiavun EA1-tasolla • ohjaa urheilijaa tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja • ratkaisee eettisiä ongelmatilanteita ottaen huomioon eri osapuolten näkemykset • toimii kehityssuuntautuneesti oppien muilta toimijoilta • toimii antidoping-säännösten mukaisesti • ohjaa urheilijaa noudattamaan antidoping-ohjeita • edistää dopingin vastaista asenneilmapiiriä.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ VALMENNUSTOIMINTAA VALMENNUSTIETOA JA VERKOSTOJA HYÖDYNTÄEN.

Valmennusverkoston toiminnan kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • viestii omassa organisaatiossa ja verkostoissa toiminnasta ja sen etenemisestä ja vaikutuksista • johtaa toiminnan toteutusta ja tekee tarvittaessa korjaavat toimenpiteet • innostaa verkostoa esimerkillään • hyödyntää tarvittaessa asiantuntijoita • varmistaa uusien toimintatapojen siirtymisen käytäntöön • tekee verkoston toimintaa koskevia päätöksiä valtuuksiensa mukaisesti • seuraa ja varmistaa verkostotoiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin • varmistaa tiedonkulun toimivuuden • ylläpitää ja kehittää verkostosuhteita ja verkoston toimintaa luottamuksen, motivaation ja sitoutumisen vahvistamiseksi

Valmennusosaamisen arviointi ja kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi monipuolisesti valmennustoiminnan tuloksellisuutta organisaatiossa sovittujen toimintatapojen ja mittareiden mukaisesti yhteistyössä vastuualueensa henkilöiden kanssa • arvioi monipuolisesti toiminnan toteutumista ja tulosten hyödyntämismahdollisuuksia • arvioi monipuolisesti oman vastuualueensa toiminnan laatua ja toimintaprosesseja yhteistyössä vastuualueensa henkilöiden kanssa • arvioi monipuolisesti toiminnan ja siihen osallistuvien kehittämis- ja muutostarpeita sekä käynnistää ja johtaa niiden edellyttämät kehittämistoimenpiteet.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ VALMENNUSOSAAMISTAAN.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kerää monipuolista arviointitietoa ja palautetta • hyödyntää eri tahoilta saamaansa palautetta toiminnastaan ja suhtautuu siihen rakentavasti • arvioi monipuolisesti toimintaansa ja osaamistaan valmennuksen asiantuntijana ja valmennustoiminnan kehittäjänä • tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämisalueensa • hyödyntää arjen tilanteita oman oppimisen näkökulmasta ja on avoin uuden oppimiselle • määrittää valmentajana toimimisen kehittämiskohteet ja -tavoitteet sekä toteuttaa niiden mukaiset toimenpiteet • kehittää suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja jatkuvasti kehittämisosaamistaan ja asiantuntijuuttaan.
----------------------------------	--

2.3. Urheilutoiminnan kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- johtaa urheilutoiminnan kehittämistä
- kehittää valmennusjärjestelmää
- kehittää kilpailutoimintaa
- kehittää urheilutoiminnan järjestelmällistä seurantaa
- arvioida ja kehittää osaamistaan urheilutoiminnan kehittäjänä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittaminen edellyttää, että tutkinnon suorittaja toimii kansallisella tasolla tehtävissä, jotka mahdollistavat urheilutoiminnan kehittämisen. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa laatimalla urheilutoiminnan kehittä- missuunnitelman, joka sisältää valmennusjärjestelmän ja kilpailutoiminnan sekä järjestelmällisen urheilutoiminnan seurannan kehittämisen. Tutkinnon suorittaja johtaa ja toteuttaa urheilutoiminnan kehittämistyötä ja arvioi sen toteutumista. Tutkinnon suorittaja laatii työtehtävien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin liittyvät dokumentit. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään tutkintotilaisuuden aikana suullisesti ja mahdollisesti toiminnassa syntyneillä dokumenteilla

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA JOHTAA URHEILUTOIMINNAN KEHITTÄMISTÄ.

Urheilutoiminnan kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii organisaation strategiaan perustuvan urheilutoiminnan kehittämissuunnitelman, joka koostuu valmennusjärjestelmän, kilpailutoiminnan ja järjestelmällisen urheilutoiminnan seurannan suunnitelmista, itsenäisesti tai yhdessä muiden valmennusjärjestelmän toimijoiden kanssa• johtaa vastuualueensa urheilutoiminnan kehittämistä sovittujen arvojen, tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden mukaisesti• osoittaa hallitsevansa ne tiedot ja käytännön taidot, joita tarvitaan vastuualueella tarvittavien luovien ratkaisujen ja toteutusten tekemiseen• tekee päätöksiä perustellusti ja tarkoituksenmukaisessa aikataulussa

Verkoston ja osaamisen johtaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• luo vastuualueelleen kannustavan ja motivoivan ilmapiirin samalla sitouttaen verkoston toiminnan toteuttamiseen• hyödyntää johtamisessa organisaation erilaisten ihmisten vahvuuksia• jakaa tehtäviä, rooleja ja vastuita tarkoituksenmukaisesti• arvioi monipuolisesti toiminnan kehittämis- ja muutostarpeita sekä käynnistää ja johtaa niiden edellyttämät kehittämistoimenpiteet.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ VALMENNUSJÄRJESTELMÄÄ.

Urheilijälähtöinen toiminta	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• ottaa huomioon urheilijan kehittymistarpeiden kokonaisvaltaisen tukemisen valmennusjärjestelmän kehittämisen lähtökohtana• ottaa huomioon urheilijan polun vaiheet valmennusjärjestelmän kehittämisen lähtökohtana• mahdollistaa urheilijan urheilemisen omalla tasollaan

Valmennusjärjestelmän kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii valmennusjärjestelmän kehittämissuunnitelman osana urheilutoiminnan kehittämissuunnitelmaa • ottaa huomioon lajin vaatimukset valmennusjärjestelmän kehittämisen lähtökohdista • ottaa huomioon urheilijan terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät seikat • ottaa huomioon kehitystyönsä yhteyden lajin kansalliseen valmennusjärjestelmään, lajin huippu-urheilutoimintaan ja toimintaa ohjaavaan strategiaan • arvioi hyvien käytäntöjen sovellettavuutta valmennustoiminnan kehittämiseksi • arvioi ja kehittää valmennuksen kokonaisuutta • arvioi ja kehittää valmennuksen tuki- ja asiantuntijapalveluja • arvioi ja kehittää urheilijoiden terveydenhuoltopalveluja • arvioi ja kehittää urheilijoiden kaksoisuran edistämistä • arvioi ja kehittää toiminnan resursseja • arvioi ja kehittää valmennusjärjestelmän toimijoiden osaamista • kehittää eri tahojen yhteistyötä urheilijan kokonaisvaltaisen kehittymisen tukemiseksi.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ KILPAILUTOIMINTAA.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • laatii kilpailutoiminnan kehittämisen suunnitelman osana urheilutoiminnan kehittämissuunnitelmaa • kehittää kilpailutoimintaa urheilijan kokonaisvaltaisen kehittymisen lähtökohdista huomioiden lajin erityispiirteet • arvioi valintajärjestelmiä urheilijan kokonaisvaltaisen kehittymisen lähtökohdista • arvioi kilpailujärjestelmää urheilijan kokonaisvaltaisen kehittymisen lähtökohdista • kehittää lajien välistä yhteistyötä urheilijan lähtökohdista tapahtuvan lajivalinnan mahdollistamiseksi • kehittää valintajärjestelmien integroitumista kilpailujärjestelmiin ja päivittäisvalmennukseen • kehittää kilpailujärjestelmien integroitumista valintajärjestelmiin ja päivittäisvalmennukseen • kehittää yhteistyötä lajien välillä kilpailujärjestelmien osalta • kehittää kilpailujärjestelmien kustannustehokkuutta huomioiden kilpailumatkat ja kokonaiskustannukset • tekee kehitysehdotuksia havaitsemiensa epäkohtien poistamiseksi.
----------------------------------	--

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ URHEILUTOIMINNAN JÄRJESTELMÄLLISTÄ SEURANTAA.

Järjestelmällinen seuranta	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi hyvien käytäntöjen sovellettavuutta järjestelmällisen seurannan kehittämiseksi • kehittää tarkoituksenmukaiset harjoittelu- ja kilpailuanalyytit • kehittää valmentajien osaamisen järjestelmällistä seurantaa • kehittää urheilijan kehittymisen järjestelmällistä seurantaa • kehittää valmennustoiminnan tuloksellisuuden järjestelmällistä seurantaa • kehittää urheilutoiminnan vaikuttavuuden seurantaa

Urheilutoiminnan kehittämisen arviointi	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentoi urheilutoiminnan kehitystyön • kehittää urheilutoimintaa seuranta- ja arviointitietoon perustuen • arvioi urheilutoiminnan kehitystyön vaikuttavuutta urheilijan arkeen ja muiden toimijoiden työhön.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OSAAMISTAAN URHEILUTOIMINNAN KEHITTÄJÄNÄ.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi monipuolisesti toimintaansa ja osaamista urheilutoiminnan kehittäjänä • hyödyntää eri tahoilta saamaansa palautetta toiminnastaan ja suhtautuu siihen rakentavasti • tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämisalueensa • määrittää kehittäjänä toimimisen kehittämiskohteet ja -tavoitteet sekä toteuttaa niiden mukaiset toimenpiteet • kehittää suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja jatkuvasti kehittämisosaamistaan ja asiantuntijuuttaan.
----------------------------------	--

2.4. Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida lajin kansainvälistä toimintaa sekä toimia lajin kansainvälisessä toimintakulttuurissa
- kehittää valmennusosaamistaan hyödyntäen kansainvälistä valmennustietoa ja kansainvälisiä verkostoja
- toimia kansainvälisesti kilpailevan ja huippu-urheiluun tähtäävän urheilijan valmentajana
- arvioida ja kehittää osaamistaan valmentajana kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittaminen edellyttää, että tutkinnon suorittaja toimii kansainvälisesti kilpailevan ja huippu-urheiluun tähtäävän urheilijan valmentajana. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmentamalla kansainvälisesti kilpailevaa ja huippu-urheiluun tähtäävää urheilijaa. Tutkinnon suorittaja valmentaa urheilijalähtöisesti ja tukee urheilijan kokonaisvaltaista kehittymistä sekä kehittää valmennusosaamistaan hyödyntäen kansainvälistä valmennustietoa ja kansainvälisiä verkostoja. Tutkinnon suorittaja laatii yhdessä urheilijan ja valmennustiimin kanssa urheilijan yksilöllisen valmennusohjelman sekä ohjaa, seuraa ja arvioi sen toteutumista yhteistyössä urheilijan ja valmennustiimin kanssa. Tutkinnon suorittaja laatii valmennustoiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja turvallisuuteen liittyvät dokumentit. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään tutkintotilaisuuden aikana suullisesti ja mahdollisesti toiminnassa syntyneillä dokumenteilla.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI LAJIN KANSAINVÄLISTÄ TOIMINTAA SEKÄ TOIMII LAJIN KANSAINVÄLISESSÄ TOIMINTAKULTTUURISSA.

Lajin kansainvälisen valmennuksen ja sen suuntauksien arviointi	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi lajin kansainvälistä valmennusta ja sen tasoa• arvioi lajin kansainvälisen valmennuksen suuntauksia ja kehitystä• hyödyntää tarkoituksenmukaisesti lajin kansainvälisiä harjoitusympäristöjä ja valmennuskeskuksia• ottaa huomioon valmennuksessaan lajin kansainvälisiin vaatimuksiin liittyvät erityispiirteet• arvioi hyvien kansainvälisten käytäntöjen sovellettavuutta omaan toimintaansa• arvioi omaa toimintaansa suhteessa lajin kansainväliseen valmennukseen ja lajin tulevaisuudennäkymään

Lajin kansainvälisessä toimintakulttuurissa toimiminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii lajin kansainvälisen lajiliiton ja muiden toimintaa ohjaavien kansainvälisten järjestöjen verkostossa ottaen huomioon keskeiset toimijat ja päätöksenteon ketjun• ottaa huomioon lajin kansainvälisen historian osana lajin kehitystä ja omaa toimintaansa• ottaa huomioon kansainvälisen toiminnan taustalla vaikuttavat arvot omassa toiminnassaan• tunnistaa omassa toiminnassaan lajin kirjoittamattomat toimintatavat ja arvioi niitä kriittisesti• noudattaa lajin kansainvälistä toimintaa ohjaavia sääntöjä• verkostoituu oman toimintansa kannalta tärkeiden kansainvälisten toimijoiden kanssa ja ottaa huomioon lajin keskeiset kansainväliset toimijat.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ VALMENNUSOSAAMISTAAN HYÖDYNTÄEN KANSAINVÄLISTÄ VALMENNUSTIETOA JA KANSAINVÄLISIÄ VERKOSTOJA.

Kansainvälisen valmennusosaamisen kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hakeutuu aktiivisesti kansainväliseen toimintaan ja valmennusosaamisesta käytävään keskusteluun• luo aktiivisesti omaa kansainvälistä verkostoaan

Eri tiedonhankinta- ja verkostoitumismenetelmien hyödyntäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää monipuolisesti erilaisia tiedonhankintamenetelmiä kansainvälisen tiedon hyödyntämisessä• valitsee ja hyödyntää tietoa kriittisesti• hyödyntää kansainvälisiä verkostoja urheilijan valmentautumisessa• ottaa huomioon muuttuvan toimintaympäristön ja pysyy ajan hermolla tiedon hankinnassa

Lajin kansainvälisen tutkimus- ja kehitystyön soveltaminen

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• soveltaa lajin kansainvälistä tutkimusta ja kehitystyötä omassa työssään• soveltaa lajin kansainvälistä tutkimusta ja kehitystyötä omassa kehitymisessään.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII KANSAINVÄLISESTI KILPAILEVAN JA HUIPPU-URHEILUUN TÄHTÄÄVÄN URHEILIJAN VALMENTAJANA.

Urheilijälähtöinen toiminta kansainvälisessä toimintaympäristössä

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tukee urheilijan kasvua ja elämänhallintaa sekä vahvistaa urheilijan omistajuutta omasta urheilu-urastaan kansainvälisen valmentautumisen ja kilpailemisen polulla• suunnittelee ja toteuttaa valmennusta urheilijan kehittymistarpeita tukevalla tavalla kansainvälisessä toimintaympäristössä• ottaa toiminnassaan huomioon urheilijan terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät seikat• suunnittelee ja toteuttaa valmennuksen tukitoimia urheilijan kehittymistarpeita tukevalla tavalla kansainvälisessä toimintaympäristössä• suunnittelee harjoitteluun ja kilpailemiseen liittyvän organisoinnin kansainvälisessä toimintaympäristössä• ottaa toiminnassaan huomioon kansainvälisiin harjoitteluolosuhteisiin liittyvät erityispiirteet• ottaa toiminnassaan huomioon kansainväliseen kilpailemiseen liittyvät erityispiirteet• ottaa huomioon urheilijan tarpeet harjoitusvastustajia valittaessa• ohjaa urheilijaa tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja
----------------------------------	---

Kielitaito ja monikulttuurinen osaaminen

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii työssään asianmukaisesti työnsä edellyttämällä kielitaidolla• toimii yhteistyökykyisesti eri kulttuureissa• toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa• tunnistaa laji- ja harjoittelukulttuurista johtuvat odotukset.
----------------------------------	---

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OSAAMISTAAN VALMENTAJANA KANSAINVÄLISESSÄ TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ.

Oman osaamisen arvioiminen

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi monipuolisesti toimintaansa valmentajana kansainvälisessä toimintaympäristössä• hyödyntää eri tahoilta saamaansa palautetta toiminnastaan ja suhtautuu siihen rakentavasti• hyödyntää arviointia toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa
----------------------------------	---

Oman osaamisen kehittäminen

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• määrittää kehittäjänä toimimisen kehittämiskohteet ja -tavoitteet sekä toteuttaa niiden mukaiset toimenpiteet• tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämisalueensa• kehittää suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja jatkuvasti kehittämisosaamistaan ja asiantuntijuuttaan.
----------------------------------	--

2.5. Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida, johtaa ja kehittää vastuualueensa henkilöstöä
- hoitaa ja kehittää vastuualueensa operatiivista talousohjausta
- kehittää sponsoriyhteistyötä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittaminen edellyttää, että tutkinnon suorittajalla on vastuualueellaan urheiluorganisaation hallinnon kehittäminen. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa arvioimalla vastuualueensa henkilöstövoimavarat sekä johtamalla ja kehittämällä henkilöstöä organisaation strategiassa määritellyt tavoitteet huomioon ottaen. Tutkinnon suorittaja laatii tarvittavat talouden laskelmat ja seuraa niiden toteutumista. Tutkinnon suorittaja laatii sponsoriyhteistyöhön liittyvät suunnitelmat ja sopimukset, johtaa niiden toteuttamisen, arvioi niiden tuloksellisuutta sekä kehittää sponsoriyhteistyötä. Tutkinnon suorittaja laatii henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja sponsoriyhteistyön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin liittyvät dokumentit. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään tutkintotilaisuuden aikana suullisesti ja mahdollisesti toiminnassa syntyneillä dokumenteilla.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI, JOHTAA JA KEHITTÄÄ VASTUUALUEENSA HENKILÖSTÖÄ.

Henkilöstövoimavarojen arviointi	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi yksikkönsä tai vastuualueensa henkilöstön rakenteen, määrän, tehtävät, työnjaon, vastuut ja osaamisen suhteessa strategiassa määriteltyihin tavoitteisiin• hyödyntää arvioinnissa henkilöstöä koskevien tunnuslukujen tai mittareiden pohjalta saamaansa tietoa• ottaa organisaation strategiassa määritellyt tavoitteet huomioon vastuualueensa henkilöstön johtamisessa

Henkilöstön johtaminen ja kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• organisoi henkilöstön vastuualueen tehtävien, työnjaon, vastuiden ja siinä vaadittavan osaamisen kannalta tehokkaasti• hoitaa tarvittaessa rekrytointiprosessit organisaatiossa sovitun käytännön mukaisesti• noudattaa työelämän normistoa, työsuhteen säädöksiä sekä työehtosopimuksia• noudattaa organisaation sisäisiä ja työsuhteen hyviä käytäntöjä• johtaa henkilöstönsä osaamisen kehittämistä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti• hyödyntää erilaisia, organisaatiossa sovittuja palkitsemismenettelyjä tasapuolisesti ja johdonmukaisesti• pitää organisaatiossa sovituin tavoin huolta oman vastuualueensa henkilöstön hyvinvoinnista• käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluita.

TUTKINNON SUORITTAJA HOITAA JA KEHITTÄÄ VASTUUALUEENSA OPERATIIVISTA TALOUSOHJAUSTA.

Operatiivisen talousohjauksen hoitaminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii operatiivista toimintaa tukevia vaihtoehtolaskelmia ja seuraa niiden toteutumista• tuottaa operatiivista toimintaa ja päätöksentekoa tukevia kustannusten ja kannattavuuden seurantalaskelmia ja -raportteja sekä analysoi niitä• käsittelee talousohjauksen tuottamia operatiivisia laskelmia ja raportteja vuorovaikuttaisesti organisaation eri päätöksentekijöiden kanssa

Operatiivisen talousohjauksen kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi operatiivista talousohjausta tukevien ohjausjärjestelmien ja -menetelmien nykytilaa ja kartoittaa strategian niille asettamat kehittämistarpeet• kehittää operatiivisen talousohjauksen laskelmia ja niiden seurantaraportteja• hyödyntää sähköisen taloushallinnon mahdollisuudet kehittämistyössä.

TUTKINNON SUORITTAJA KEHITTÄÄ SPONSORIYHTEISTYÖTÄ.

Sponsoriyhteistyön suunnittelu	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• määrittää urheilijan ja valmennustoiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset yhteistyötahot• laatii kaikkien osapuolien kannalta hyödyllisen sponsoriyhteistyöesityksen ja -sopimuksen• ottaa huomioon sopimuksissa muiden osapuolten asettamat rajoitteet tai velvoitteet• ottaa huomioon kuluttajansuojaan ja sopimattomaan toimintaan laaditut lait• laatii toimenpidesuunnitelman ja budjetin

Sponsoriyhteistyön toteutus	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii sponsorisopimuksen ja toimenpidesuunnitelman mukaisesti• pitää yhteyttä sopimuskumppaneihin• markkinoi ja viestii sponsoriyhteistyöstä

Arviointi ja kehittäminen	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laatii raportin toteutuneesta sponsoriyhteistyöstä• arvioi ja kehittää sponsoriyhteistyötä.

3. Valmentajan erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen -kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyt suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opettajien edustajat, joilla on hyvä ammattitaito kyseisen näyttötutkinnon alalta.

4. Tutkintoa koskevat terveydentilavaatimukset

Tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten tavoitteena on edistää turvallisuutta näyttötutkintona suoritettavissa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja myöhemmin työelämässä.

Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen sovelletaan säännöksiä esteettö- myydestä ja opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä (ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n (952/2011) viittaussäännökset ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27, 27 a ja 27 b §:ssä (951/2011)). Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

Tämä edellyttää, ettei opintoihin liittyviä turvallisuusvaatimuksia voida täyttää ja sitä, ettei estettä voida kohtuullisin toimin esimerkiksi opiskelijahuollon ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla, apuvälineillä tai muulla tuella poistaa. Mikäli toisten henkilöiden terveyden ja turvallisuuden suojeleminen tai liikenteen turvallisuus sitä edellyttävät, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla aikaisemmin tapahtuneen opiskeluoikeuden peruuttamispäätöksen salaaminen ammattitutkintoon tai erikoisammattitutkintoon hakeutumisen yhteydessä.

Edellä mainitun perusteella tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset tulee ottaa huomioon näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa. Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset sisältyvät valtioneuvoston asetuksessa (1033/2011) määriteltyjen humanistisen ja kasvatustieteiden, tekniikan ja liikenteen alan, luonnonvara- ja ympäristöalan sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteisiin.

Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa (L 952/2011, 13 a §) opiskelijaksi hakeutuville tutkintokohtaisista terveydentilan ja toimintakyvyn vaatimuksista. Opiskelijaksi hakeutuvan tulee antaa pyydettyä näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen järjestäjälle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot sekä mahdollinen tieto aikaisemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta koskevasta päätöksestä. Opiskelijaksi hakeutuvan oma kuvaus nykyhetken terveydentilastaan riittää valintatilanteessa. Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen järjestäjien tulee tarvittaessa tehdä yhteistyötä eri koulutusasteiden tai viranomaisten kanssa opiskelijavalinnassa välttämättömien tietojen saannissa ja antamisessa.

Opiskelijaksi hakeutuvan oikeusturvan kannalta on perusteltua, että häntä ei valita sellaiseen näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen, jonka mukaisissa käytännön tehtävissä tai työssäoppimisessa hän ei terveydentilansa tai toimintakykynsä vuoksi voisi toimia. Opiskelijavalintaa tehtäessä on kuitenkin otettava huomioon ammatteihin ja työhön sisältyvät moninaiset tehtävät. Saman tutkinnon sisällä voi olla tutkinnon osia, jotka edellyttävät erilaista terveydentilaa tai toimintakykyä ja mahdollistavat täten opiskelijalle yksilöllisiä ratkaisuja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisessa. Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee tarvittaessa selvittää yhdessä opiskelijan ja opiskelijahuollon henkilöstön kanssa opiskelijan mahdollisuus hakeutua muuhun näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opiskelijan terveydentilan ja toimintakyvyn muuttuminen ei saa keskeyttää opiskelijan näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta tai johtaa harkitsemattomaan koulutusammatin tai -alan vaihtoon. Terveydentilan ja toimintakyvyn muutoksista näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen aikana johtuvat käytännön ongelmat tulee voida ratkaista ensisijaisesti opiskelijalle sopivilla yksilöllisillä opetusjärjestelyillä ja henkilökohtaistamisella. Opintojen ohjaus, opiskelijan tuki, ergonomisiin työtapoihin ja apuvälineiden käyttöön ohjaaminen edistävät näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamista. Opiskelijan terveydentilan ja toimintakyvyn muuttuessa

opiskelijahuollon, opiskeluterveydenhuollon ja työpaikkojen työterveyshuollon kanssa tehtävä yhteistyö on välttämätöntä.

Valmentajan erikoisammattitutkinnon terveydentilavaatimukset

Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne. Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla sellaiset psyykkiset tai fyysiset sairaudet tai vammat, jotka estävät käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen osallistumisen, kuten ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vakava toimintakykyä laskeva masennus tai tuki- ja liikuntaelimestön sairaus tai päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus

5. Liite. Tutkinnon kuvaus

5.1. Valmentajan erikoisammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.4.2015 (3/011/2015)

5.2. Tutkinnon muodostuminen

Valmentajan erikoisammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta ja yhdestä valinnaisesta tutkinnon osasta. Pakolliset tutkinnon osat ovat: *Valmennustoiminnan johtaminen ja Urheilijakeskeinen valmentaminen*. Valinnaiset tutkinnon osat ovat: *Urheilutoiminnan kehittäminen, Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä ja Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen*.

5.3. Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittaneella on ammattitaito toimia valmennustoiminnan johtajana ja kehittää valmennuksen laatujärjestelmää sekä kehittää omaa johtamistaan ja johtamisosaamistaan. Tutkinnon suorittaneella on ammattitaito toimia urheilijälähtöisesti valmennuksen asiantuntijana ja kehittää valmennustoimintaa valmennustietoa ja verkostoja hyödyntäen. Lisäksi tutkinnon suorittaneella on ammattitaito arvioida omaa osaamistaan valmennustoiminnan kehittäjänä.

Urheilutoiminnan kehittäminen -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito johtaa urheilutoiminnan kehittämistä. Hänellä on ammattitaito kehittää valmennusjärjestelmää ja kilpailutoimintaa sekä järjestelmällistä urheilutoiminnan seurantaa. Lisäksi tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito arvioida ja kehittää omaa osaamistaan urheilutoiminnan kehittäjänä.

Toimiminen valmennuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito toimia lajin kansainvälisessä toiminnassa sekä kehittää valmennusosaamistaan hyödyntäen kansainvälistä valmennustietoa ja kansainvälisiä verkostoja. Lisäksi tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito toimia kansainvälisesti kilpailevan ja huippu-urheiluun tähtäävän urheilijan valmentajana sekä arvioida ja kehittää osaamistaan kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Valmennustoiminnan hallinnon kehittäminen -tutkinnon osan suorittaneella on ammattitaito kehittää valmennustoiminnan hallintoa. Hänellä on ammattitaito arvioida, johtaa ja kehittää vastuualueensa henkilöstöä, hoitaa ja kehittää vastuualueensa operatiivista talousohjausta sekä kehittää sponsoriyhteistyötä.

5.4. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittanut voi toimia valmennustehtävissä sekä valmennuksen johto- ja kehittämistehtävissä kolmannella sektorilla, julkisella sektorilla tai yksityisellä sektorilla. Kolmannella sektorilla tutkinnon suorittaneen tavallisimpia työympäristöjä ovat liikunta- ja urheiluseurat. Julkisella sektorilla valmentajan erikoisammattitutkinnon suorittanut työskentelee urheilun lajiliitoissa, alueorganisaatioissa tai urheiluakatemoissa. Yksityisellä sektorilla valmentajan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee liikuntayrityksessä tai itsenäisenä liikuntayrittäjänä. Tutkinnon suorittanut tekee yhteistyötä erilaisten sidosryhmien ja oman työyhteisönsä kanssa.

5.5. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

5.6. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

5.7. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 4

5.8. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

5.9. Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

5.10. Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

5.11. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

5.12. Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumatonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.